

شناسه	مقررات و رویه اجرایی - دستور جلسه (۱)	تاریخ	۱۳۹۶/۰۸/۰۹
عنوان	بررسی مشکلات ناشی از حفظ قدرت خرید اسناد خزانه اسلامی موضوع آیین نامه اجرایی بند (هـ) تبصره ۵ قانون بودجه ۱۳۹۶		
مقدمه	پیمانکاران بازوی اجرایی دولت در اجرای طرح‌های تملک‌داری‌های سرمایه‌ای هستند و همسو با اهداف پیش‌بینی شده، در عمران و سازندگی کشور گام برمی‌دارند. به تبع آن، مهم‌ترین مانع پیش‌روی در این عرصه را می‌توان کاهش بودجه عمرانی کشور و سبقت هزینه‌های جاری دولت نسبت به بودجه عمرانی دانست. همچنین تحقق ۲۰ تا ۳۰ درصد بخش تملک‌داری‌های سرمایه‌ای تخصیص بودجه باعث شده است تا پروژه‌ها، تولید ملی و نرخ اشتغال کشور به شدت تحت تاثیر قرار گیرد و فعالیت‌های عمرانی دچار رکود شود. دولت تدبیر و امید که مسئولیت اداره کشور را با دهها میلیارد بدهی بر عهده گرفت، مقرر نمود تا بدهی‌های معوقه و جاری خود به بخش خصوصی را با انتشار اوراق خزانه اسلامی و مشارکت تسویه نماید. در این خصوص باید گفت که اراده دولت برای کاستن از بار بدهی خود به بخش خصوصی قابل تقدیر است؛ لیکن اینکه آیا این روش، در شرایط کنونی پیمانکاران در انجام پروژه‌های عمرانی، نیازمند تکمیل یا اصلاح است، قابل تأمل است. لذا در این شرح دستور چالش‌های پیمانکاران در ارتباط با تسویه بدهی‌های دولت از طریق اوراق اسناد خزانه و اوراق مشارکت در دو بخش به شرح ذیل بررسی شده است.		
ایرادات و مشکلات مطروحه + سوابق رسیدگی به موضوع	اسناد خزانه، اوراق بهادار بانام یا بی‌نامی است که خزانه‌داری کل با بهای اسمی معین و بدون کوپن سود با سرسیدهای حداکثر تا سه سال منتشر کرده و در قبال بدهی‌های مسجل بخش دولتی و با توافق بستانکاران در اختیار آنها قرار می‌دهد. این اسناد ابزاری مالی است که مبتنی بر بدهی دولت به نظام بانکی، ذی‌نفعان و تامین‌کنندگان منابع بوده و به وسیله خزانه‌داری کل وزارت امور اقتصادی و دارایی، براساس قانون بودجه منتشر می‌گردد. طبق تبصره ۳۶ قانون بودجه ۹۵ که برای سال ۹۶ هم تمدید شده است ^۱ و همچنین تبصره بند (هـ) ^۲ و (ز) ^۳ تبصره ۵ قانون بودجه ۹۶، این اسناد برای پرداخت مطالبات پیمانکاران، به آن‌ها واگذار می‌شود؛ لیکن مشکلاتی را برای فعالان حوزه صنعت احداث ایجاد نموده است.		

^۱ تبصره ۳۶ اصلاحیه قانون بودجه ۹۵: به دولت اجازه داده می‌شود برای پرداخت بدهی خود به طلبکاران از جمله بانک‌ها، پیمانکاران، شهرداری‌ها (با اولویت شهرهای زیر بیست هزار نفر جمعیت) و بدهی‌های مربوط به خرید تضمینی محصولات استراتژیک کشاورزی، تا معادل چهارصد هزار میلیارد ریال اوراق اسناد خزانه و یا سایر اوراق اسلامی با سرسید تا پنج ساله منتشر و از طریق واگذاری آن به طلبکاران مزبور براساس جدول شماره (۳)، تمام یا بخشی از بدهی‌های خود را تسویه کند. اصل و سود و هزینه‌های مترتب بر انتشار این اوراق در بودجه‌های سنواتی کل کشور پیش‌بینی و خزانه‌داری کل کشور با اولویت و یا از سرجمع بودجه نسبت به تسویه این اوراق اقدام می‌نماید. به دولت اجازه داده می‌شود معادل سود سرسید شده این اوراق در سال ۱۳۹۵ را از محل فروش اوراق منتشر شده تأمین کند. هرگونه تکلیف به بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مبنی بر خرید این اوراق ممنوع است.

^۲ بند هـ تبصره ۵ قانون بودجه ۹۶: دولت مجاز است اسناد خزانه اسلامی با حفظ قدرت خرید را با سرسید تا سه سال به صورت بی‌نام و یا بانام، صادر کند و به منظور تسویه بدهی مسجل خود بابت طرح‌های تملک‌داری‌های سرمایه‌ای و مابه‌التفاوت قیمت تضمینی محصولات کشاورزی با قیمت فروش در بورس به قیمت اسمی تا سقف نود و پنج هزار میلیارد ریال به طلبکاران واگذار کند. اسناد مزبور از پرداخت هرگونه مالیات معاف می‌باشد و به عنوان ابزار مالی موضوع قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران محسوب شده و با امضای وزیر امور اقتصادی و دارایی صادر می‌شود. اسناد خزانه اسلامی از قابلیت داد و ستد در بازار ثانویه برخوردار است و سازمان بورس و اوراق بهادار باید ترتیبات انجام معامله ثانویه آنها را در بازار بورس یا فرابورس فراهم کند. خرید و فروش این اوراق توسط بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران ممنوع است. بازپرداخت اصل و سود این اوراق در قوانین بودجه‌های سنواتی کل کشور پیش‌بینی می‌شود و خزانه‌داری کل کشور موظف است از محل اعتبارات ردیف‌های فصل مربوطه و جداول (۸) و (۹) این قانون نسبت به تسویه آن اقدام نماید.

علاوه بر سوابق طرح این موضوع در جلسات قبلی شورای گفتگو، نشست تخصصی دبیرخانه شورا با موضوع "بررسی رئوس مشکلات پیمانکاران و مهندسان مشاور بخش خصوصی در صنعت احداث" در تاریخ ۹۶/۰۵/۰۲ در اتاق ایران و با حضور نمایندگان تمامی تشکل ها و انجمن های مهندسی مشاور و پیمانکاران صنعت احداث برگزار شد. در این نشست مشکلات مربوط به اسناد خزانه و اوراق مشارکت در شرایط کنونی کشور، به عنوان مهم ترین مطالبه پیمانکاران و مهندسان مشاور از دولت مطرح گردید.

همچنین در ادامه فرآیند رسیدگی به این موضوعات، جلسه کارگروه کارشناسی شورای گفتگو در تاریخ ۹۶/۰۵/۱۷ در اتاق ایران و با حضور نمایندگان از اتاق ایران، وزارت امور اقتصادی و دارایی، بانک مرکزی، بانک مسکن، شرکت فرابورس ایران و نمایندگان انجمن های پیمانکاری صنعت احداث برگزار گردید. در پایان با توجه به مباحث مطروحه مقرر گردید مشکلات مربوط به اسناد خزانه اسلامی و اوراق مشارکت، به شرح زیر در صحن اصلی شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی مطرح گردد:

۱. موضوع "بررسی مراتب اعتراض نسبت به بازه زمانی حفظ قدرت خرید اسناد خزانه اسلامی موضوع تبصره ۱ ماده ۲ آیین نامه اجرایی بند (ه) تبصره ۵ قانون بودجه ۹۵" در تاریخ ۹۵/۱۰/۶ در جلسه شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی مطرح و در نهایت مقرر گردید "وزارت امور اقتصادی و دارایی کارگروهی با حضور نمایندگان اتاق ایران، وزارت امور اقتصادی و دارایی، کمیته فقهی سازمان بورس و اوراق بهادار و نمایندگان کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی تشکیل دهد تا جهت حفظ قدرت خرید اسناد خزانه اسلامی موضوع تبصره ۱ ماده ۲ آیین نامه اجرایی بند (ه) تبصره (۵) قانون بودجه ۹۵ مبنی بر حفظ قدرت خرید اسناد خزانه اسلامی تا زمان سررسید ارائه راهکار نماید."

جلساتی در تاریخ های ۱۳۹۵/۱۰/۱۵ و ۱۳۹۵/۱۰/۲۹ در سازمان بورس برگزار گردید و در نهایت کمیته فقهی سازمان مزبور، نظر مثبت خود را مبنی بر عدم اشکال شرعی حفظ قدرت خرید اسناد خزانه اسلامی تا تاریخ سررسید توسط دولت به صورت کتبی به دبیرخانه شورا ابلاغ نمود. در ادامه آیین نامه اجرایی بند (ه) تبصره ۵ قانون بودجه ۹۶ در تاریخ ۹۶/۰۳/۲۰ به تصویب هیأت وزیران رسید. اگرچه در تبصره ۱ ماده ۲ آیین نامه، بازه زمانی محاسبه حفظ قدرت خرید تا تاریخ سررسید اسناد خزانه اصلاح گشت، لیکن در بند ب ماده ۱، حفظ قدرت خرید که تا قبل از این به میزان ۱۵٪ تا زمان انتشار اسناد بود، معادل مبلغی حداکثر تا ۸٪ شد که به ازای هر سال تاخیر در پرداخت طلب پیمانکاران تا زمان سررسید اسناد خزانه اسلامی به مبلغ بدهی مسجل اضافه می شود. لذا آیین نامه جدید برای اوراق اسناد خزانه، صرفاً به لحاظ شکلی اصلاح شده و قدرت خرید اسناد را تا تاریخ سررسید حفظ کرده است، لیکن عملاً با کاهش نرخ حفظ قدرت خرید از ۱۵٪ به ۸٪، با فرض سررسید یکساله اسناد، قدرت خرید صرفاً ۱٪ افزایش داشته (۱۵٪ به دو تا ۸٪ یا همان ۱۶٪) و تغییرات مورد نظر فعالان بخش خصوصی اعمال نشده است.

طبق اظهارات برخی مسئولان صاحب نظر، نرخ ۸٪ حفظ قدرت خرید در آیین نامه، با منطبق نرخ تورم کاهنده و انتظاری طبق پیش بینی بانک مرکزی، از طرف سازمان برنامه و بودجه برای تصویب به هیأت دولت فرستاده شده است، لیکن در روند تدوین این آیین نامه از بانک مرکزی کسب نظر نشده است.

^۳ بند ز تبصره ۵ قانون بودجه ۹۶: به منظور استمرار جریان پرداخت های خزانه داری کل کشور، به دولت اجازه داده می شود تا مبلغ یکصد هزار میلیارد ریال اسناد خزانه اسلامی منتشر و اسناد مزبور را صرف تخصیص های اولویت دار ابلاغی از سوی سازمان برنامه و بودجه کشور موضوع این قانون کند و پرداخت این اسناد را قبل از پایان سال، از محل اعتبارات دستگاه مزبور تسویه نماید. این اسناد از مالیات معاف بوده و در بورس اوراق بهادار قابل داد و ستد می باشد. تسویه این اسناد در سررسید، مقدم بر تمامی پرداخت های خزانه داری کل کشور می باشد و تسویه آن قبل از سررسید توسط خزانه مجاز است. انتقال تعهدات مربوط به اسناد منتشره به سال بعد ممنوع است.

۲. معاونت هماهنگی نظارت معاون اول ریاست جمهوری معتقد است که طبق قاعده ائتلاف، جبران ضرر و زیان پیمانکاران ضروری است و پرداخت مطالبات پیمانکاران بدون در نظر گرفتن خسارت وارد شده به آن‌ها اجحاف در حق بخش خصوصی می‌باشد.

۳. با توجه به حجم بالای اوراق بدهی و اعتقاد بعضی از فعالان بازار به تاثیر منفی انتشار اوراق بدهی بر ارزش معاملات، سازمان بورس از پذیرش این اوراق در بازار ممانعت کرده است. این امر سبب می‌شود تا ریسک نقدشوندگی این اوراق را افزایش یابد، زیرا یکی از اهداف پذیرش اسناد خزانه اسلامی در فرابورس (بازار ثانویه)، کاهش ریسک نقدشوندگی برای دارندگان این اوراق بوده است. همچنین این امر سبب شده است تا معامله این اوراق از طریق غیر رسمی و واسطه‌گری صورت پذیرد و نرخ تنزیل بیشتری به دارندگان این اوراق تحمیل گردد.

۴. اسناد خزانه اسلامی با نماد سخاب ۱ تا ۷ از این نوع اوراق است که دارنده پس از یافتن مشتری و پرداخت مبلغی حدود ۵ درصد ارزش آن به عنوان حق العمل، به شعب منتخب بانک ملی مراجعه کرده و اوراق را انتقال می‌دهد. معمولاً فروشنده اوراق (پیمانکاران) به سبب نیاز به نقدینگی با کسر بیش از ۳۰ درصد از مبلغ اسمی به فروش اوراق اقدام می‌نمایند.

لازم به ذکر است پیرو جلسه کارگروه کارشناسی شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی مورخ ۹۶/۰۵/۱۷ و اعلام نمایندگان وزارت امور اقتصادی و دارایی و شرکت فرابورس ایران در این جلسه در خصوص پذیرش سخاب‌ها در فرابورس، این اسناد طی اطلاعیه شماره ۹۶/۱۰۱۷۲/ن مورخ ۹۶/۰۶/۸ شرکت فرابورس ایران، جهت بهبود و افزایش شفافیت معاملات مورد پذیرش قرار گرفت و طبق اطلاعیه‌های متعدد از طریق شبکه کارگزاری‌های فرابورس در سراسر کشور عرضه گردید.

۵. سازمان امور مالیاتی از پذیرش هزینه‌های مالی مترتب بر اوراق بدهی به عنوان هزینه قابل قبول مالیاتی خودداری می‌کند و دارندگان اسناد خزانه اسلامی، علاوه بر تاخیر در دریافت مطالبات خود و با از دست دادن درصدی از مبلغ اسمی این اوراق در هنگام فروش در بازار غیررسمی، مالیات این مابه‌التفاوت را نیز باید به سازمان امور مالیاتی پرداخت نمایند.

۶. اسناد خزانه اسلامی در شرایط خاصی مطرح گشت که دولت مطالبات انباشته داشت و تاخیر در پرداخت‌ها ایجاد شده بود؛ لذا پیمانکاران نیز شرایط را درک کردند و با دولت همکاری نمودند؛ لیکن اکنون به رویه جاری تبدیل شده و کار به جایی رسیده است که مطالبات جاری پیمانکاران نیز با ارائه این اوراق انجام می‌شود و این موضوع در متن قراردادهای ایشان نیز ذکر می‌شود.

۷. قراردادهای دولت با پیمانکاران برای انجام طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای، بر مبنای اسناد خزانه تنظیم نمی‌شود و قراردادهای خود قیمت و مفاد مشخصی دارند و پیمانکاران نباید متحمل این ریسک شوند. در سال‌های ۹۴ و ۹۵ به دلیل نبود نقدینگی، بخشی از مطالبات پیمانکاران از طریق اسناد خزانه اسلامی پرداخت گشت. از آنجایی که پیمانکاران برای تامین نقدینگی مورد نیاز جهت پرداخت حقوق پرسنل و... به ناچار مجبور به فروش این اوراق با تنزیل شدند و این امر ضرر و زیان زیادی را به آن‌ها وارد نمود، در حالیکه در قراردادهای آن‌ها با کارفرمایان دولتی، اینگونه موارد پیش بینی نشده بود.

۸. یکی از مشکلات پیمانکاران این است که در حال حاضر روند اعطای سپرده‌های حسن انجام کار وجود ندارد؛ در گذشته و قبل از شکل‌گیری اسناد خزانه اسلامی، ضمانت نامه‌ای نزد کارفرما گذاشته می‌شد و سپرده زودتر از موعد به

<p>صورت نقدی برای تامین نقدینگی و انجام کارها به پیمانکار پرداخت می‌گشت، لذا باید مکانیزمی نیز برای این مشکل اندیشیده شود.</p> <p>با عنایت به مطالب فوق، فعالان بخش خصوصی درخواست نموده‌اند تا نرخ حفظ قدرت خرید اسناد خزانه اسلامی اصلاح گردد.</p>	
<p>۱. نسبت تخصیص بودجه زیرساخت‌ها و طرح‌های عمرانی به هزینه‌های جاری کشور در قانون بودجه ۹۷ اصلاح گردد و تخصیص بودجه این حوزه به طور کامل محقق شود.</p> <p>۲. نرخ ۸ درصد حفظ قدرت خرید تا تاریخ سررسید در آیین‌نامه بند (ه) تبصره ۵ قانون بودجه، با پیشنهاد سازمان برنامه و بودجه کشور و با کسب نظر از بانک مرکزی، وزارت امور اقتصادی و دارایی و فعالین بخش خصوصی از سوی هیأت وزیران اصلاح گردد.</p> <p>۳. نرخ تنزیل اسناد خزانه تبصره ۳۶ قانون بودجه سال ۹۵ به عنوان هزینه‌های قابل قبول مالیاتی مورد پذیرش قرار گیرد.</p> <p>۴. خسارت پیمانکاران ناشی از تنزیل اسناد خزانه اسلامی در سال‌های ۹۴ و ۹۵ از محل لایحه قانونی راجع به تبصره ۸۰ قانون بودجه سال ۱۳۵۶ جبران شود.^۱</p> <p>تبصره ۸۰ قانون اصلاح راجع به اصلاح قانون بودجه سال ۵۶ جبران شود.</p> <p>۵. کمیته بازار باز با محوریت بانک مرکزی تشکیل شود تا بانک مرکزی به عنوان بازارگردان بازار عرضه و تقاضای اوراق بدهی، نرخ بهره سیاستی را تا رسیدن به نرخ تعیین شده در سیاست‌های اقتصادی کشور تنظیم نماید.^۲</p>	<p>پیشنهادات دبیرخانه در خصوص اسناد خزانه اسلامی</p>

۱ - ماده واحده- تبصره ۸۰ قانون بودجه سال ۱۳۵۶ کل کشور بشرح زیر اصلاح میگردد: بجای کمیسیون شاهنشاهی مندرج در تبصره فوق، شورایی عالی فنی مرکب از سه نفر به پیشنهاد وزیر مشاور و رئیس سازمان برنامه و بودجه و تصویب هیأت وزیران تشکیل و وظایف ذیل را عهده دار میگردد: الف- بررسی و تصویب قیمتهای پایه و ضوابط و دستورالعملهای مربوط به آن. ب- بررسی و تصویب قیمت کارهای خاص که قیمتهای پایه قابل عمل در آنها نمیشود. ج- تجدید نظر در نرخ پیمانها در صورت لزوم و وجود توجیه کافی، مشروط برآنکه در قالب قرار داد و ضوابط مربوط پیش بینی لازم برای جزئیات جبران هزینه و خسارت مورد بحث نشده باشد. تبصره ۱- در مورد پیمانهای مربوط به طرحهای عمرانی منطقه آبی و خاص ناحیه ای، در صورتیکه بار مالی ناشی از تجدید نظر در قیمتها از ۲۰٪ مبلغ اولیه پیمان و حداکثر از مبلغ ده میلیون ریال تجاوز ننماید، اختیارات شورای عالی فنی یا شورای فنی استان که اعضای آن بعداً اعلام میگردد خواهد بود. تبصره ۲- در مورد پیمانهای مربوط به طرحهای عمرانی کشوری اختیارات فوق الذکر در صورتیکه بار مالی ناشی از تجدید نظر در قیمتها از ۱۵٪ مبلغ اولیه پیمان و حداکثر از مبلغ پنجاه میلیون ریال تجاوز ننماید، با وزیر یا رئیس دستگاه اجرایی و بیش از پنجاه میلیون ریال تا یکصد و پنجاه میلیون ریال مشروط برآنکه از ۱۰٪ مبلغ اولیه پیمان تجاوز ننماید با وزیر یا رئیس دستگاه اجرایی و تائید وزیر مشاور و رئیس سازمان برنامه و بودجه خواهد بود. د- بررسی و اتخاذ تصمیم در مسائلی که مورد سؤال دستگاههای اجرایی و کارفرمایان بوده و قرارداد در مورد آنها راه حل مشخصی ارائه ننموده باشد. ه- وظایف دبیرخانه شورای عالی فنی مذکور در این قانون را سازمان برنامه و بودجه عهده دار خواهد بود. و- مصوبات شورایی عالی فنی مذکور در این قانون برای دولت لازم الاجرا است.

۲ عملیات بازار باز درکنار سپرده قانونی و نرخ تنزیل مجدد، یکی از ابزارهای سیاست‌های پولی بانک مرکزی است. با استفاده از این عملیات، بانک مرکزی تلاش می‌کند تا با خرید و فروش اوراق بهادار دولتی، نرخ بهره بازار بین بانکی را تعدیل و تصحیح نماید. از آنجا که تمام بانک‌ها می‌توانند این گروه از اوراق بهادار را بخرند یا در صورت نیاز اوراق تحت تملک خود را بدون محدودیت بفروشند، به آن بازار باز می‌گویند.

در واقع زمانی که اقتصاد به جهت عرضه کم پول با نرخ بهره بالا روبه‌رو است و موسسات تولیدی و تجاری با کمبود نقدینگی روبه‌رو هستند، بانک مرکزی به خرید اوراق بدهی دولتی می‌پردازد و بدین وسیله پایه پولی را افزایش می‌دهد و در نتیجه عرضه پول افزایش و نرخ بهره کاهش می‌یابد و به دنبال آن مشکل نقدینگی حل می‌شود. در مقابل زمانی که اقتصاد به جهت بالا بودن حجم نقدینگی با تورم روبه‌رو است، بانک مرکزی با فروش اوراق بدهی دولتی به جمع‌آوری نقدینگی کاهش تقاضای کل و پایین آمدن سطح عمومی قیمت‌ها می‌پردازد. عملیات بازار باز یعنی مدیریت میزان پول موجود در بانک‌ها، بانک‌ها طی عملیاتی با یکدیگر پول رد و بدل می‌کنند. بانک مرکزی هم در بازار بدهی وارد شده و عرضه و تقاضا همین پول موجود در بانک‌ها را طوری مدیریت می‌کند که به سمت نرخ بهره هدف یا نرخ بهره سیاستی هدایت شود.

<p>۶. وزارت امور اقتصادی و دارایی مکانیزمی را جهت اعطای سپرده های حسن انجام کار قبل از پایان پروژه جهت تامین نقدینگی پیمانکاران پیش بینی نماید.</p>	
<p>۱. مستندات قانونی به ویژه "تبصره ۳۶ قانون بودجه ۹۵، تبصره ۵ قانون بودجه ۹۶، آیین نامه اجرایی بند (ه) تبصره ۵ قانون بودجه ۹۶"؛ ۲. نامه شماره ۹۵/۱۲۵۰ مورخ ۹۵/۵/۵ معاون هماهنگی نظارت معاون اول ریاست جمهوری خطاب به معاون اول ریاست جمهوری؛ ۳. نامه شماره ۴۲۸۱ مورخ ۹۶/۰۲/۲۵ انجمن شرکت های راهسازی ایران خطاب به معاونت توسعه امور تولیدی سازمان برنامه و بودجه کشور؛ ۴. نامه شماره ۱۹۹۰/۱/۱۰۰/۰۲ مورخ ۹۶/۰۴/۳۱ وزارت راه و شهرسازی خطاب به سازمان برنامه و بودجه کشور؛ ۵. نامه شماره ۴۷۵ مورخ ۹۶/۰۳/۷ شرکت مونیر خطاب به معاونت ریاست جمهوری؛ ۶. نامه شماره ۲۳۳۵۹ مورخ ۹۶/۰۳/۲۳ معاون هماهنگی و نظارت معاون اول رییس جمهور خطاب به وزارت امور اقتصادی و دارایی؛ ۷. نامه شماره ۸۰/۱۶۸۶۲ مورخ ۹۶/۰۴/۱۴ معاون امور اقتصادی وزارت امور اقتصادی و دارایی خطاب به شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی؛ ۸. نامه شماره ۶۱۸۵- ش مورخ ۹۶/۰۴/۱۹ شورای هماهنگی تشکل های مهندسی، صنفی و حرفه ای کشور خطاب به شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی؛ ۹. نامه شماره ۹۶-۳۹۶ مورخ ۹۶/۰۵/۱۵ انجمن صنفی شرکت های صنعت آب و فاضلاب خطاب به شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی؛ ۱۰. اطلاعیه شماره ۹۶/۱۶۶۹۵۷ مورخ ۱۳۹۶/۰۵/۳۱ بانک مرکزی خطاب به کلیه بانک ها و موسسات اعتباری در خصوص ممنوع بودن بانک ها به انجام معاملات ثانویه اوراق مالی اسلامی؛ و ۱۱. اطلاعیه شماره ۹۶/۱۰/۱۷۲ مورخ ۹۶/۰۶/۸ شرکت فرابورس ایران در خصوص پذیرش اسناد خزانه اسلامی در بازارهای ابزارهای نوین مالی فرابورس ایران.</p>	<p>فهرست مستندات و مدارک پشتوانه</p>